

PATIËNTEN INFORMATIE

Erectiestoornissen na de behandeling bij prostaatkanker m.b.v. de da Vinci robot

Erectiele disfunctie

**MAASSTAD
ZIEKENHUIS**

een santeon ziekenhuis

Door middel van deze folder wil het Maasstad Ziekenhuis u informeren over (de behandeling van) erectiestoornissen na een chirurgische ingreep ten behoeve van prostaatkanker. Ook wordt er ingegaan op de gevolgen van erectiestoornissen en worden u enkele adviezen gegeven.

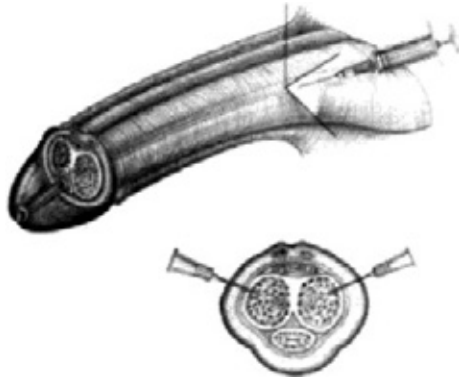
Erectiestoornis

De zenuwen die zorgen voor een erectie liggen aan de buitenkant van uw prostaat. Deze zijn vaak met de prostaat vergroeid. Afhankelijk van de plaats en de grootte van de tumor kunnen deze zenuwbanen worden gespaard. Gebruik van de da Vinci robot in combinatie met zeer veel ervaring met deze operatie maken deze 'zenuwsparende' procedure goed mogelijk.

Na de operatie is het krijgen van erecties echter meestal tijdelijk niet mogelijk. Vanaf 6 weken na de operatie kan dit gaan herstellen. Dit herstel kan tot 12 maanden na de operatie duren. Het gebruik van potentie verbeterende tabletten (Cialis, Viagra of Levitra) wordt gestimuleerd vanaf het moment dat er enig erectieherstel wordt waargenomen. Deze tabletten dienen een half uur voor de geslachtsgemeenschap te worden ingenomen. Bovendien moet er goede zin zijn om te vrijen.

Indien na 4 maanden na de operatie nog geen herstel wordt vastgesteld, is het toepassen van Androskat injecties aan te raden. Dit kan het zenuwherstel bespoedigen en het mogelijk maken om toch al met enige regelmaat erecties te krijgen. Androskat is een product dat de bloedvaten in de penis verwijdt en dient voor de geslachtsgemeenschap aan de basis van de penis te worden geïnjecteerd (is vrijwel pijnloos). Na circa 5 tot 10 minuten ontstaat een erectie, ongeacht het libido, die gedurende circa 45 minuten aanhoudt.

Dit wordt aangeleerd via een instructie. Vraag uw casemanager om extra informatie en een afspraak bij de behandelend uroloog.

Soms is het onvermijdelijk dat deze zenuwen tijdens de operatie moeten worden weg genomen. Het krijgen van een normale erectie is dan niet meer (goed) mogelijk. Het orgasme gevoel verliest u echter nooit. Ook voelt de penis na een chirurgische behandeling niet 'doof' aan.

Indien de zenuwen gedeeltelijk of volledig weg zijn genomen is het gebruik van potentie verbeterende tabletten (Cialis, Viagra of Levitra) of het gebruik van Androskat injecties vaak een uitkomst.

Na uw operatie komt er geen vocht meer vrij tijdens het orgasme gevoel. De prostaat, die het vocht aanmaakt, is immers verwijderd. Er ontstaat dan een 'droog orgasme'; U komt klaar met alle daarbij behorende gevoelens, maar zonder zaadlozing.

Algemeen kan men stellen dat bij 60 op de 100 mannen de erecties na een operatie terug komen.

Bepalend hierin zijn:

- de kwaliteit van de erectie voor de operatie;
- uw leeftijd;
- de ervaring van de chirurg;
- de toegepaste operatieve methode.

Naast de medicijnen die uw arts kan voorschrijven zijn er ook andere methoden om een erectie te verkrijgen.

Vacuümpomp

Een andere methode is het gebruik van een vacuümpomp. Dit is een hulpmiddel waarmee u een erectie kunt opwekken en behouden. Het is op verschillende plaatsen te koop, zoals in erotiekwinkels en bij postorderbedrijven. De pompen van seksshops en postorderbedrijven zijn echter niet allemaal even veilig. Laat u daarom goed voorlichten door uw huisarts, uroloog, seksuoloog of een deskundige.

Prothese

Met een prothese kan een erectiepomp in de zwellichamen van de penis worden gebracht. Soms zijn deze prothesen buigzaam, zodat de penis altijd een beetje stijf is; dit is voldoende voor geslachtsgemeenschap. Andere prothesen zijn oppompbaar. Het pompje wordt in de balzak ingebracht. Informeer dit bij uw uroloog.

Psychische belasting

De meeste mannen trekken zich een erectieprobleem sterk aan. Veel mannen schamen zich voor hun klachten. Ze hebben het gevoel dat ze 'falen' of dat ze 'geen man' meer zijn als ze geen erecties meer kunnen krijgen. Gevoelens van machteloosheid komen ook veel voor. Mannen kunnen nog zoveel willen, het lukt gewoon niet om een erectie te krijgen. Gevoelens van machteloosheid kunnen weer leiden tot somberheid of zelfs depressie. Gelukkig komt een depressie niet bij alle mannen voor, maar dat het voorkomt is niet zeldzaam.

De relatie kan onder druk komen te staan

Dat een man erectieproblemen heeft, is waarschijnlijk ook voor de partner een probleem. Al was het maar omdat mannen kunnen lijden onder een erectieprobleem. Bovendien is het seksleven verstoord en misschien geeft dat spanningen in de relatie.

Er waren al spanningen

Het komt ook wel voor dat de seksuele relatie al langere tijd niet goed was. Niet iedere man is een even goede of fantasievolle minnaar; niet iedere man houdt rekening met de seksuele behoeften van de partner. Heel wat partners zijn om die redenen al langere tijd op de seks uitgekeken. Het kan dus zijn dat zij het niet erg vinden dat er geen seks meer is.

Natuurlijk kan het ook zijn dat spanningen binnen de relatie al hebben bestaan, voordat de erectieproblemen begonnen. Die spanningen kunnen ook een oorzaak zijn van het erectieprobleem.

Wat kunt u doen

Los van medicijnen en andere hulpmiddelen om de erectie te stimuleren, is het belangrijk dat u faalangst vermijdt. Erectiestoornissen kunnen erger worden als u zich er zorgen om maakt. Bijvoorbeeld: als u één keer geen stijve penis heeft gekregen, maakt u zich hierover bij de volgende keer veel zorgen. U bent bang dat het 'weer niet lukt'. Deze angst is voldoende om ervoor te zorgen dat uw penis ook de volgende keer niet stijf wordt. Hierdoor maakt u zich nog meer zorgen, waardoor het de volgende keer weer niet lukt.

Probeer faalangst te voorkomen door eerlijk met uw partner over uw zorgen te praten. Als u dit doet, kan blijken dat het erg op lucht en dat de andere partij veel minder moeite heeft met de erectiestoornissen dan u misschien dacht.

Als het erectieprobleem blijft bestaan

De genoemde methoden werken echter niet altijd. Soms zijn de zenuwen en/of bloedvaten toch teveel beschadigd door de behandeling en is de erectie niet meer mogelijk. In dit geval is het van belang uw seksleven een andere invulling te geven.

Vaak wordt seks gezien als een 'prestatie', waarbij geslachts-gemeenschap en klaarkomen het belangrijkste zijn. Als dat niet lukt, bijvoorbeeld omdat er een erectieprobleem is of omdat u met uw gedachten ergens anders zit, kan seks een probleem worden. Het is daarom goed om deze gedachten los te laten. Seks is meer dan geslachtsgemeenschap. Het gaat ook over liefde, intimiteit en genegenheid. Bovendien zijn er heel veel manieren om seksueel contact te hebben. Veel mensen kunnen ook een bevredigd gevoel hebben, als er geen gemeenschap of orgasme is. U kunt bijvoorbeeld andere dingen doen zoals een massage, andere houdingen aannemen, tijdstippen aanpassen of een seksueel hulpmiddel gebruiken. Seksuele hulpmiddelen zijn onder meer te koop bij seksshops en postorderbedrijven.

Praten doet bij alle seksuele problemen vaak wonderen en dit is misschien wel het belangrijkste advies dat er gegeven kan worden. Door te praten kunnen vragen, angsten en schuldgevoelens aan bod komen en kunnen misverstanden uit de weg worden geruimd.

Als u er met uw partner niet uitkomt, kunt u steun krijgen van hulpverleners, zoals een verpleegkundige, psycholoog of seksuoloog. Het is vaak een grote stap om contact met hulpverlening te zoeken. Misschien helpt het om te denken dat zij dagelijks met zulke problemen te maken krijgen en dus niet opkijken van uw verhaal. Vraag uw casemanager om extra informatie of een afspraak bij uw uroloog.

Bedenk ook: niet alle problemen komen door prostaatkanker.

Prostaatkanker en de behandeling daarvan kunnen seksuele klachten veroorzaken. Maar u kunt prostaatkanker niet de schuld geven van alle moeilijkheden op seksueel gebied. Als u seksuele problemen hebt met uw partner, kan het best zijn dat deze problemen er al eerder waren.

De informatie in deze folder is belangrijk voor u. Als u moeite heeft met de Nederlandse taal, zorg dan dat u deze folder samen met iemand leest die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

The information in this brochure is important for you. If you have any difficulties understanding Dutch, please read this brochure together with somebody who can translate or explain the information to you.

Bu broşürdeki bilgi sizin için önemlidir. Hollandaca dilde zorlanıyorsanız, bu broşürü size tercüme edecek ya da açıklayacak biriyle birlikte okuyun.

Informacje zawarte w tym folderze są ważne dla Państwa. Jeśli język niderlandzki sprawia Państwu trudność, postarajcie się przeczytać informacje zawarte w tym folderze z kimś, kto może Państwu je przetłumaczyć lub objaśnić.

المعلومات المتواجدة في هذا المنشور مهمة بالنسبة لكم. إذا كنتم تواجهون صعوبة في اللغة الهولندية،
إحرصوا حينئذ على أن تقرأوا هذا المنشور بحضور شخص ما، الذي يترجم لك المعلومات الواردة فيه
أو بشرحها لكم.

Maasstad Ziekenhuis
Maasstadweg 21
3079 DZ Rotterdam

T: (010) 291 19 11

I: www.maasstadziekenhuis.nl / www.maasnik.nl (kinderwebsite)

I: www.maasstadziekenhuis.nl/mijn (patiëntenportaal)

